

KOMITET NAUK O KULTURZE

POLSKA AKADEMIA NAUK

Pałac Kultury i Nauki, Plac Defilad 1
Skrytka Poczтовая 24, 00-901 Warszawa

10.03.2017 r.

UCHWAŁA

Komitetu Nauk o Kulturze PAN przyjęta jednomyślnie na posiedzeniu dnia 3 marca 2017 roku

Komitet Nauk o Kulturze apeluje o przywrócenie finansowania druku książek i czasopism naukowych ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Doceniając zalety publikacji elektronicznych, zwłaszcza tych rozpowszechnianych w modelu Otwartego Dostępu, nie postrzegamy ich jako alternatywy dla publikacji naukowych w formie drukowanej, zwłaszcza w tych przypadkach, w których oznaczałoby to zerwanie wieloletniej ciągłości. Chodzi nie tylko o akademicką tradycję - publikacje drukowane w wielu środowiskach humanistycznych wciąż stanowią ważny kanał dostępu do wyników badań, stąd relatywnie niewielkie oszczędności związane z ewentualnym zaniechaniem ich wydawania. Chcemy podkreślić, że nie jesteśmy "przeciwko postępowi" - zdajemy sobie sprawę, że w bliższej bądź dalszej przyszłości forma elektroniczna zdominuje całkowicie praktyki wydawnicze. Widzimy mnóstwo pozytywów takiego kierunku rozwoju i cieszymy się, że MNiSW zamierza go wspierać. Obecnie znajdujemy się jednak wciąż na etapie przejściowym, w którym książka bądź czasopismo jako artefakt odgrywa istotną rolę w społecznym obiegu wiedzy. Dzieje się tak m.in. ze względu na dostępność książek i czasopism w księgarniach czy bibliotekach, gdzie mogą z nich korzystać osoby pozbawione urządzeń elektronicznych niezbędnych do czytania wersji elektronicznych (jest to wciąż prawie 1/4 społeczeństwa). W ostatnim czasie coraz więcej mówi się o bańkach zuniformizowanych światopoglądów, w których zamyka nas świat komunikacji elektronicznej. Książka lub czasopismo jako fizyczny obiekt może odegrać naszym zdaniem istotną rolę w utrzymaniu wolnego i otwartego obiegu informacji oraz idei, a tym samym przyczyniać się do tworzenia wysokiego poziomu społecznej debaty.

przewodniczący Komitetu Nauk o Kulturze PAN

prof. dr hab. Eugeniusz Wilk